

Latin záróteszt (ÁOK, FOK – 1)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
cortex, crassior 2	cortex crassior	cortices crassiores
facies, lateralis 2	facies lateralis	facies laterales
manus, sinister 3	manus sinistra	manus sinistrae
medicamen, roborans	medicamen roborans	medicamina roborantia
organon, humanus 3	organon humanum	organa humana
pilula, somniferens	pilula somniferens	pilulae somniferentes
radix, vegetalis 2	radix vegetalis	radices vegetales
regio, dorsalis 2	regio dorsalis	regiones dorsales
tumor, maior 2	tumor maior	tumores maiores
vulnus, gravis 2	vulnus grave	vulnera gravia

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! A számneveket nem adtuk meg. Ha szükséges, fokozza a mellékneveket! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy feladatban! A következő prepozíciókat használhatja: ad, ante, cum, ex, in, per, post, pro, propter. (67 pont)

- A bal oldali könyöknyúlvány sérülései (*laesio, olecranon, latus, sinister 3*) (4)
Laesiones olecrani lateris sinistri
- A halál előtt három nappal végzett féregnyúlvány-eltávolítás utáni állapot (*status, appendectomia, obitus, dies, factus 3*) (7)
Status post appendectomiam ante obitum diebus tribus factam
- A lábak tyúkszemére való tapaszok alkalmazása hét napon keresztül (*applicatio, emplastrum, clavus, pes, dies*) (7)
Applicatio emplastrorum ad clavum pedum per dies septem
- A nyálkahártya visszatérő, elhalásos, a (kis nyál)mirigyek körüli gyulladásának a kórisméje (*diagnosis, periadenitis, mucosa, necroticus 3, recurrens*) (4)
Diagnosis periadenitidis mucosae necroticae recurrens
- A szem zöldhályogja miatti műtét (*operatio, glaucoma, oculus*) (3)
Operatio propter glaucoma oculi
- A szemfogak körkörös, nedves szuvasodásának gyógyulása utáni állapot (*status, sanatio, caries, circularis 2, humidus 3, dens, caninus 3*) (7)
Status post sanationem cariei circularis humidae dentium caninorum
- Általános, nagyobb fokú érrelmesedés, különösen a szív koszorúereiben (Fordítsd: ...-nek!), szűkülettel (*atherosclerosis, universalis 2, magnus 3, gradus, praecipue, arteria, coronarius 3, cor, stenosis*) (8)
Atherosclerosis universalis maioris gradus praecipue arteriarum coronarium cordis cum stenosi
- Belső használatra való, nyugtató csepp készítése belladonnatinktúrából (*praeparatio, gutta, vegetosedativus 3, usus, internus 3, tinctura, Belladonna*) (8)
Praeparatio guttae vegetosedativae ad usum internum e tinctura Belladonnae

- Füstöléshez való, asztma elleni teakeverék (*species, antiasthmaticus 3, fumigatio*) (3)
Species antiasthmatica ad fumigationem

- Gyógyítás lázcillapító szerek, tisztítószerek (= erős hashajtók) és köptető orvosságok segítségével (*sanatio, ops, remedium, antifebrilis 2, purgans, medicamen, expectorans*) (6)
Sanatio ope remedium antifebrilium, purgantium et medicaminum expectorantium

- Roncolt sebek a combok hátulsó részén és áthatoló, lőtt seb gyomortájékon (*vulnus, conquassatus 3, pars, posterior 2, femur, perforans, bombardarius 3, regio, gastricus 3*) (10)
Vulnera conquassata in parte posteriore femorum et vulnus perforans bombardarium in regione gastrica

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (37 pont)

Végy!

- Szilárd zsírból (*adeps, solidus 3*),
amennyi elegendő, hogy legyen műszabály szerint X kúp (*suppositorium*);
Benzalkoniumos (Fordítsd: ...-mal!) oldat-ból (*solutio*)
20 cl-ig;
Maripen tablettákból
III eredeti dobozt (*scatula, originalis 2*);
Tartósító oldatból (*conservans*)
89 ml-t;
Fehér ürömfűből (*Absinthium, herba*),
Citromfű leveléből (*Melissa, folium*)
18-18 cg-ot
Arabmézga-nyákból (*mucilago, gummi, Arabicus 3*)
300 mg-ot

Recipe

- adipis solidi**
quantum satis, ut fiant lege artis suppositoria numero decem
solutionis cum benzalkonio
ad centilitras viginti
tabletтарum Maripen
scatulas originales numeros tres
solutionis conservantis
millilitras undenonaginta
Absinthii herbae
Melissae folii
ana grammata duodeviginti
mucilaginis gummi Arabici
milligrammata trecenta

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (16 pont)

- ad sacc. pap. **ad sacculos papyraceos = papírtasakokba** (2,5)
- D. lag. orig. № IV. **Da lagoenas originales numero quattuor! = Adj ki 4 db gyári palackot!** (5)
- Det. tal. dos. № I. **Detur talis dosis numero una! = Adasson ki szám szerint 1 ilyen adag!** (4)
- Div. in dos. aequ. № III. **Divide in doses aequales numero tres! = Oszd szám szerint 3 egyenlő adagra!** (4,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (ÁOK, FOK – 2)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
abdomen, laesus 3	abdomen laesus	abdomina laesa
apex, dexter 3	apex dexter	apices dextri
appendix, vermiformis 2	appendix vermiformis	appendices vermiformes
caries, superficialis 2	caries superficialis	caries superficiales
cornu, minor 2	cornu minus	cornua minora
dolor, fortior 2	dolor fortior	dolores fortiores
infectio, intravenalis 2	infectio intravenalis	infectiones intravenales
suppositorium, laxans	suppositorium laxans	suppositoria laxantia
tabuleta, sedans	tabuleta sedans	tabuletae sedantes
ulcus, gravis 2	ulcus grave	ulcera gravia

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! A számneveket nem adtuk meg. Ha szükséges, fokozza a mellékneveket! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy feladatban! A következő prepozíciókat használhatja: *ad, ante, contra, ex, in, per, post, pro, propter, sine*. (67 pont)

- A gyomor és a nyombél súlyos, átfűrődő fekélye és kerges fekélyek a lábszárak elülső részén (*ulcus, perforans, gravis 2, ventriculus, duodenum, callosus 3, pars, anterior 2, crus*) (10)
Ulcus perforans grave ventriculi et duodeni et ulcera callosa in parte anteriore crurum
- A halál előtt két nappal végzett veseeltávolítás utáni állapot (*status, nephrectomia, dies, obitus, factus 3*) (7)
Status post nephrectomiam diebus duobus ante obitum factam
- A jobb oldali vállcsúcs sérülései (*laesio, acromion, latus, dexter 3*) (4)
Laesio acromii lateris dextri
- A metszőfogak felületes és száraz szuvasodásának gyógyulása utáni állapot (*status, sanatio, caries, superficialis 2, siccus 3, dens, incisivus 3*) (7)
Status post sanationem cariei superficialis et siccae dentium incisivorum
- A tüdőök betegségére való orvosságok alkalmazása tizennégy napon keresztül (*applicatio, remedium, morbus, pulmo, dies*) (7)
Applicatio remedium ad morbum pulmonum per dies quattuordecim
- Általános, kisebb fokú artériameszesedés, különösen az agyalap artériáiban (Fordítsd: ...-nak!), szűkület nélkül (*arteriosclerosis, universalis 2, parvus 3, gradus, praecipue, arteria, basis, cerebrum, stenosis*) (8)
Arteriosclerosis universalis minoris gradus praecipue arteriarum basis cerebri sine stenosi
- Az agy vérérdaganata miatti műtét (*operatio, haemangioma, cerebrum*) (3)
Operatio propter haemangioma cerebri
- Gyógykezelés eredeti (= gyári) altatószerek és nyugtató orvosságok segítségével (*curatio, ops, remedium, originalis 2, somniferens, medicamen, sedans*) (6)
Curatio ope remedium originalium somniferentium et medicaminum sedantium
- Külső használatra való, izzadás elleni hintőpor készítése szalicilsavból (*praeparatio, sparsorium, antisudoricus 3, usus, externus 3, acidum, salicylicus 3*) (8)
Praeparatio sparsorii antisudorici ad usum externum (vagy pro usu externo) ex acido salicylico

10. Székrekedés elleni, hashajtó teakeverék (*species, laxans, tenesmus*) (3)
Species laxans contra tenesmum

11. Visszatérő, részleges, heveny fogbélgyulladásnak a kórjóslata (*prognosis, pulpitis, partialis 2, acutus 3, recurrens*) (4)
Prognosis pulpitis partialis acutae recurrentis

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (37 pont)

Végy!

- Ánizsos szeszből (*spiritus, anisatus 3*)
öt cseppet;
Összetett szilárd zsíról (*adeps, solidus 3, compositus 3*),
amennyi elegendő,
hogy legyen műszabály szerint III erős fájdalomcsillapító kúp (*suppositorium, analgeticus 3, fortis 2*)
Algopyrin tablettákból
I eredeti dobozt (*scatula, originalis 2*);
Zilizgyökérből (*Althaea, radix*),
Édesgyökérből (*Liquiritia*)
29-29 g-ot;
Alkáliporból (*pulvis, alcalinus 3*)
300 mg-ot;
Desztillált vízből
78 cl-t

Recipe

- spiritus anisati*
guttas quinque
adipis solidi compositi
quantum satis
ut fiant lege artis suppositoria analgetica fortia numero tria
tabletтарum (vagy tabuletarum) Algopyrin
scatulam originale numero unam
Althaeae radices
Liquiritiae radices
ana grammata undetriginta
pulveris alcalini
milligrammata trecenta
aquae detillatae (vagy aquae purificatae)
centilitras duodecoginta

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (16 pont)

- ad oll. tect. *ad ollam tectam = fedett tégelybe* (2,5)
- D. scat. orig. № VIII. *Da scatulas originales numero octo = Adj ki 8 db gyári dobozt!* (5)
- Dent. tal. dos. № II. *Dentur tales doses numero duae = Adasson ki szám szerint 2 ilyen adag!* (4)
- Div. in dos. aequ. № III. *Divide in doses aequales numero tres = Ossz szám szerint 3 egyenlő adagra!* (4,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (ÁOK, FOK – 3)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
1. ampulla, sterilis 2	ampulla sterilis	ampullae steriles
2. apex, pulmonalis 2	apex pulmonalis	apices pulmonales
3. appendix, vermiformis 2	appendix vermiformis	appendices vermiformes
4. extensor, brevis 2	extensor brevis	extensores breves
5. foramen, maior 2	foramen maius	foramina maiora
6. plexus, cavernosus 3	plexus cavernosus	plexus cavernosi
7. ramus, afferens	ramus afferens	rami afferentes
8. regio, temporalis 2	regio temporalis	regiones temporales
9. species, cholagogus 3	species cholagogus	species cholagogae
10. ulcus, pepticus 3	ulcus pepticus	ulcera peptica

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy mondatban! A kifejezések fordításához számnevekre és a következő prepozíciókra is szüksége lesz: *ad, ante, contra, cum, ex, in, intra, per, post, pro, propter, sub.* (80 pont)

- A halál előtt két évvel laphámsejtes rák miatt elvégzett jobbtüdő-kiirtás utáni állapot (*status, exstirpatio, pulmo, dexter 3, carcinoma, planocellularis 2, obitus, annus, factus 3*) (12)
Status post exstirpationem pulmonis dextri propter carcinoma planocellulare ante obitum annis duobus factam
- Áthatoló seb a bal kézen és metszett sebek a jobb combon és a has jobb oldalán (*vulnus, perforans, manus, sinister 3, caesus 3, femur, dexter 3, latus, abdomen*) (11)
Vulnus perforans in manu sinistra et vulnera caesa in femore dextro et in latere dextro abdominis
- Bal oldali kizáródott sérv műtete (*operatio, hernia, incarceratus 3, latus, sinister 3*) (4)
Operatio herniae incarceratae lateris sinistri
- Daganatos áttétek a daganat szomszédságába (Fordítsd: ...-hoz!) (*metastasis, tumorosus 3, vicinitas, tumor*) (5)
Metastases tumorosae ad vicinatatem tumoris
- Elzáró (fül)zsírdugók eltávolítása a külső fülből (*extractio, cerumen, obturans, auris, externus 3*) (5)
Extractio ceruminum obturantium ex aure externa
- Erős orvosságok rendelése csecsemő számára baktériumos fertőzés ellen (*ordinatio, medicina, fortis 2, infans, infectio, bacterialis 2*) (7)
Ordinatio medicinarum fortium pro infante contra infectionem bacterialem
- Heveny, hurutos gyomorgyulladás acetil-szalicilsav használata után (*gastritis, catarrhalis 2, acutus 3, usus, acidum, acetylsalicylicus 3*) (6)
Gastritis catarrhalis acuta post usum acidi acetylsalicylici
- Injekciók bőr alá, izmok belsejébe (*injectio, cutis, musculus*) (5)
Injectiones sub cutem (vagy sub cutim), intra musculos
- Jóindulatú agyhártyadaganatok kezelése műtéti úton (Fordítsd: *műtét révén!*) és citosztatikumok segítségével (*cura, meningeoma, benignus 3, operatio, ops, cytostaticum*) (6)
Cura meningeomatum benignorum per operationem et ope cytostaticorum

10. Két fog szuvasodásának a gyógyulása utáni állapot (*status, sanatio, caries, dens*) (5)
Status post sanationem cariei dentium duorum

11. Nagyobb fokú, általános érlemeszesedés, különösen a hasi aortában (Fordítsd: ...-nak!) (*atherosclerosis, universalis 2, maior 2, gradus, praecipue, aorta, abdominalis 2*) (5)
Atherosclerosis universalis maioris gradus, praecipue aortae abdominalis

12. Szétszórt, érfalon belüli véralvadás megállapítása (*constatatio, coagulatio, intravascularis 2, disseminatus 3*) (3)
Constatatio coagulationis intravascularis disseminatae

13. Véres és nyákos hasmenéssel (járó) idült, fekélyes vastagbélgyulladás (*colitis, ulcerosus 3, chronicus 3, diarrhoea, mucosus 3, sanguinolens*) (6)
Colitis ulcerosa, chronica cum diarrhoea mucosa et sanguinolenti

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (25 pont)

Végylet	Recipe
Alkoholos jóoldatból (<i>solutio, jodum, spirituosus 3</i>)	<i>solutionis jodi spirituosus</i>
6 g-ot	<i>grammata sex</i>
Kálium-jodidból (<i>kalium, jodatus 3</i>)	<i>kalii iodati</i>
10 cg-ot	<i>centigrammata decem</i>
Szalicilsavból (<i>acidum, salicylicus 3</i>)	<i>acidi salicylici</i>
90 cg-ot	<i>centigrammata nonaginta</i>
Hígított szeszből (<i>spiritus, dilutus 3</i>)	<i>spiritus diluti</i>
30 g-ig	<i>ad grammata triginta</i>
Keverd össze, legyen oldat!	<i>Misce fiat solutio!</i>
Tedd sötét üvegbe!	<i>Da ad vitrum fuscum!</i>
Jelöld: ...	<i>Signa: ...</i>

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (15 pont)

- ad vitr. all. *ad vitrum allatum = hozott üvegbe* (1,5)
- Dent. tal. dos. № XVIII. *Dentur tales doses numero duodeviginti = Adasson ki 18 db ilyen adag!* (5)
- M. f. l. a. pil. № X. *Misce fiant lege artis pilulae numero decem = Keverd össze, hogy legyen műszabály szerint 10 db pirula!* (6)
- pro us. ext. *pro usu externo = külső használatra* (2,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (ÁOK, FOK – 4)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
1. adductor, longus 3	adductor longus	adductores longi
2. cortex, vegetalis 2	cortex vegetalis	cortices vegetales
3. effectus, malus 3	effectus malus	effectus mali
4. extremitas, sternalis 2	extremitas sternalis	extremitates sternales
5. facies, externus 3	facies externa	facies externae
6. formula, normalis 2	formula normalis	formulae normales
7. medicamen, fortior 2	medicamen fortius	medicamina fortiora
8. nervus, abducens	nervus abducens	nervi abducentes
9. solutio, arsenicalis 2	solutio arsenicalis	solutiones arsenicales
10. vulnus, scissus 3	vulnus scissum	vulnera scissa

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy mondatban! A kifejezések fordításához számnevekre és a következő prepozíciókra is szüksége lesz: ad, ante, contra, cum, ex, in, intra, per, post, pro, propter, sub. (80 pont)

- A halál előtt tíz nappal rosszindulatú újképződmény (= daganat) miatt elvégzett végbél- és szigmbélkiirtás utáni állapot (*status, extirpatio, rectum, sigma, neoplasma, malignus 3, obitus, dies, factus 3*) (12)
Status post extirpationem recti et sigmatis propter neoplasma malignum ante obitum diebus decem factam
- Artériába és bőrbe adott injekció hatása (*effectus, injectio, intraarterialis 2, intracutaneus 3*) (3)
Effectus injectionum intraarterialium et intracutaneorum
- Daganatos áttétek a daganat szomszédságába (Fordítsd: ...hoz!) (*metastasis, tumorosus 3, vicinitas, tumor*) (5)
Metastases tumorosae ad vicinitatem tumoris
- Erős oltóanyagok felírása felnőtt számára influenzafertőzés ellen (*ordinatio, vaccina, fortis, adultus, infectio, influenza*) (7)
Ordinatio vaccinarum fortium pro adulto contra infectionem influenzae
- Három fog szuvasodásának a kezelése utáni állapot (*status, curatio, caries, dens*) (5)
Status post curationem cariei dentium trium
- Hasmenéssel, hányással és erős fájdalommal (járó) allergiás vékony- és vastagbélgyulladás (*enterocolitis, allergicus 3, diarrhoea, vomitus, colica, fortis 2*) (6)
Enterocolitis allergica cum diarrhoea, vomitu et colica forti
- Idegen testek eltávolítása az orrüregből (*extractio, corpus, alienus 3, sinus, nasalis 2*) (5)
Extractio corporum alienorum ex sinu nasali
- Injekciók bőr alá és vénák belsejébe (*injectio, cutis, vena*) (5)
Injectiones sub cutem (vagy sub cutim) et intra venas
- Jobb oldali, gyomorszáji sérv műtete (*operatio, hernia, epigastricus 3, latus, dexter 3*) (4)
Operatio herniae epigastricae lateris dextri
- Jóindulatú izomdaganatok kezelése műtéti úton (Fordítsd: műtét révén!) és orvosságok segítségével (*cura, myoma, benignus 3, operatio, ops, medicamentum*) (6)
Cura myomatum benignorum per operationem et ope medicamentorum

- Közepes fokú, általános érlemezésedés, különösen a koszorúerekben (Fordítsd: ...nek!) (*atherosclerosis, universalis 2, mediocris 2, gradus, praecipue, arteria, coronarius 3*) (5)
Atherosclerosis universalis mediocris gradus, praecipue arteriarum coronariarum

- Mérgezéses állapot és megemelkedett láz a vastagbél perforációja után (*status, septicus 3, febris, cretus 3, perforatio, intestinum, crassus 3*) (6)
Status septicus et febris creta post perforationem intestini crassi

- Szakított sebek a jobb kézen és a lábfejeiken, és lőtt seb a hát területén (*vulnus, lacer 3, manus, dexter 3, pes, sclopetarius, regio, dorsum*) (11)
Vulnera lacera in manu dextra et in pedibus, et vulnus sclopetarium in regione dorsi

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (25 pont)

Végý!	Recipe
Vörös higany-szulfidból (<i>hydrargyrum, sulfuratus 3, ruber 3</i>) fél grammot	hydrargyri sulfurati rubri gramma semis
Lecsapott kénből (<i>sulfur, praecipitatus 3</i>) 5 g-ot	sulfuris praecipitati grammata quinque
Hígított szeszből (<i>spiritus, dilutus 3</i>) 25 g-ot	spiritus diluti grammata viginti et quinque
Száritó szuszpenzióból (<i>siccans</i>) 70 g-ot	suspensionis siccantis grammata septuaginta
Keverd össze, legyen szuszpenzió!	Misce fiat suspensio!
Tedd sötét üvegbe!	Da ad vitrum fuscum!
Jelöld: ...	Signa: ...

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (15 pont)

- ad sacc. ad sacculos = *tasakokba vagy* ad sacculum = *tasakba* (1,5)
- Dent. empl. № XX. Dentur emplastra numero viginti = *Adasson ki 20 db tapasz!* (4)
- M. f. l. a. glob. vag. № XXIX. *Misce fiant lege artis globuli vaginales numero undetriginta = Keverd össze, hogy legyen műszabály szerint 29 db hüvelykúp (-golyó)* (7)
- pro us. propr. pro usu proprio = *saját használatra* (2,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (GYTK – 1)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
1. adductor, longus 3	adductor longus	adductores longi
2. cortex, vegetalis 2	cortex vegetalis	cortices vegetales
3. effectus, malus 3	effectus malus	effectus mali
4. extremitas, sternalis 2	extremitas sternalis	extremitates sternales
5. facies, externus 3	facies externa	facies externae
6. formula, normalis 2	formula normalis	formulae normales
7. medicamen, fortior 2	medicamen fortius	medicamina fortiora
8. nervus, abducens	nervus abducens	nervi abducentes
9. solutio, arsenicalis 2	solutio arsenicalis	solutiones arsenicales
10. vulnus, scissus 3	vulnus scissum	vulnera scissa

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy mondatban, és az igékből képezze a megfelelő alakokat! A kifejezések fordításához számnevekre és a következő prepozíciókra is szüksége lesz: ad, ante, contra, in, intra, per, post, pro, propter, sub. (80 pont)

- A halál előtt tíz nappal rosszindulatú újképződmény (= daganat) miatt elvégzett végbél- és szigmbélkiirtás utáni állapot (*status, extirpatio, rectum, sigma, neoplasma, malignus 3, obitus, dies, factus*) (12)
Status post extirpationem recti et sigmatis propter neoplasma malignum ante obitum diebus decem factam
- A sztearinszappan-kenőcs tétessen fedett tégelybe! (*unguentum; sapo; stearinum; do, dare; olla, tectus 3*) (6)
Unguentum saponis stearini detur ad ollam tectam!
- Adassanak ki üvegben! (*do, dare; vitrum*) (3)
Dentur in vitro! vagy Dentur ad vitrum!
- Artériába és bőrbe adott injekció hatása (*effectus, injectio, intraarterialis 2, intracutaneus 3*) (3)
Effectus injectionis intraarterialis et intracutaneae
- Az epehólyag betegségére való tea fogyasztása étkezés előtt (*usus, species, morbus, vesica, felleus, cena*) (7)
Usus speciei ad morbum vesicae felleae ante cenam
- Erős oltóanyagok felírása felnőtt számára influenzafertőzés ellen (*ordinatio, vaccina, fortis 2, adultus, infectio, influenza*) (7)
Ordinatio vaccinarum fortium pro adulto contra infectionem influenzae
- Gyermeknek való köptető cseppek erős hatóanyaga (*materia, agens, fortis 2, gutta, expectorans, parvulus*) (6)
Materia agens fortis guttarum expectorantium pro parvulo
- Három fog szuvasodásának kezelése utáni állapot (*status, curatio, caries, dens*) (5)
Status post curationem cariei dentium trium
- Injekciók bőr alá és vénák belsejébe (*injectio, cutis, vena*) (5)
Injectiones sub cutem (vagy sub cutim) et intra venas
- Jóindulatú izomdaganatok kezelése műtéti úton (*Fordítsd: műtét révén!*) és orvosságok segítségével (*cura, myoma, benignus 3, operatio, ops, medicamentum*) (6)
Cura myomatium benignorum per operationem et ope medicamentorum

11. Lenmagvak és papsajtlevél daganat elleni teakeverékben (*Linum, semen, Malva, folium, species, tumor*) (7)
Lini semina et Malvae folium in specie contra tumorem

12. Öblögetőszerbe való kerekrepekényfű és kamillavirág alkalmazása fogínygyulladásra (*applicatio, Hedera, terrestris 2, herba, Chamomilla, flos, gargarisma, gingivitis*) (9)
Applicatio Hederae terrestris herbae et Chamomillae floris pro gargarismate ad gingividem

13. Segédanyagok lágyító kenőcsben (*adjuvans, unguentum, emolliens*) (4)
Adjuvantia in unguentis emollientibus

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (25 pont)

Végyl	Recipe
Vörös higany-szulfidból (<i>hydrargyrum, sulfuratus 3, ruber 3</i>)	hydrargyri sulfurati rubri
fél grammot	gramma semis
Lecsapott kénből (<i>sulfur, praecipitatus 3</i>)	sulfuris praecipitati
5 g-ot	grammata quinque
Hígított szeszből (<i>spiritus, dilutus 3</i>)	spiritus diluti
25 g-ot	grammata viginti et quinque
Szárító szuszpenzióból (<i>siccans</i>)	suspensionis siccantis
70 g-ot	grammata septuaginta
Keverd össze, legyen szuszpenzió!	Misce fiat suspensio!
Tedd sötét üvegbe!	Da ad vitrum fuscum!
Jelöld: ...	Signa: ...

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (15 pont)

- ad sacc. ad sacculos = *tasakokba vagy* ad sacculum = *tasakba* (1,5)
- Dent. empl. № XX. Dentur emplastra numero viginti = *Adasson ki 20 db tapasz!* (4)
- M. f. l. a. glob. vag. № XXIX. Misce fiant lege artis globuli vaginales numero undetriginta = *Keverd össze, hogy legyen műszabály szerint 29 db hüvelykúp (-golyó)* (7)
- pro us. propr. pro usu proprio = *saját használatra* (2,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (GYTK – 2)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
1. caries, humidus 3	caries humida	caries humidae
2. exemplar, Graecus 3	exemplar Graecum	exemplaria Graeca
3. facultas, pharmaceuticus 3	facultas pharmaceutica	facultates pharmaceuticae
4. flexor, brevis 2	flexor brevis	flexores breves
5. fractura, multiplex	fractura multiplex	fracturae multiplices
6. larynx, dolorosus 3	larynx dolorosus	larynges dolorosi
7. ligamentum, ulnaris 2	ligamentum ulnare	ligamenta ulnaria
8. mater, pius 3	mater pia	matres pieae
9. medicamen, efficacior 2	medicamen efficacius	medicamina efficaciora
10. pruritus, fortis 2	pruritus fortis	pruritus fortes

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! A számneveket nem adtuk meg. Ha szükséges, fokozza a mellékneveket! A következő prepozíciókat használhatja: ad, ante, contra, ex, in, intra, post, pro, propter, sub. (80 pont)

- A lapockák törése és a legszélesebb hátizom szakadása utáni állapot (*status, fractura, scapula, ruptura, musculus, latus 3, dorsum*) (7)
Status post fracturam scapularum et rupturam musculi latissimi dorsi
- Áfonyatermésből készült erősítő gyógyszerek alkalmazása (*applicatio, medicina, roborans, fructus, Myrtilus, praeparatus 3*) (6)
Applicatio medicinarum roborantium ex fructu Myrtili praeparatorum
- Aktivált szén és izomba adandó injekciók felírása (*praescriptio, carbo, activatus 3, injectio, intramuscularis 2*) (4)
Praescriptio carbonis activati et injectionum intramuscularium
- Az epehólyag és a máj betegségeire (való) tabletták készítése fecskéfűgyökérből (*praeparatio, tabuleta, morbus, vesica, felleus 3, hepar, radix, Chelidonium*) (9)
Praeparatio tabuletarum ad morbos vesicae felleae e radice Chelidonii
- Fertőző kötőhártya-gyulladás gyógykezelése szemcsepp segítségével (*therapia, conjunctivitis, infectiosus 3, ops, oculogutta*) (4)
Therapia conjunctivitis infectiosae ope oculoguttae
- Három hónappal a halál előtt agydaganat miatt végzett műtét utáni állapot (*status, operatio, encephaloma, mensis, obitus, factus 3*) (9)
Status post operationem propter encephaloma mensibus tribus ante obitum factam
- Különbéle magisztrális receptek a Szabványos Vényminták hetedik kiadásában (*praescriptio, magistralis 2, varius 3, editio, septimus 3, Formula, Normalis 2*) (8)
Praescriptiones magistrales variae in editione septimae Formularum Normalium
- Művesekezelés heveny veseelégtelenségben (*dialysis, insufficientia, acutus 3, ren*) (4)
Dialysis in insufficientia acuta renis (vagy renum)
- Nyelv alá, izmok belsejébe, vénába, hat napi adag (*lingua, musculus, vena, dosis, dies*) (9)
Sub linguam, intra musculos, in venam pro diebus sex

10. Örvénygyökér harminc grammja féregirtó teakeverékhez (*gramma, radix, Inula, species, vermicidus 3*) (7)
Grammata triginta radice Inulae ad speciem vermicidam

11. Pszichoszomatikus ideges vastagbél(panasz) (*colon, irritabilis 2, psychosomaticus 3*) (2)
Colon irritabile psychosomaticum

12. Tojás, tej és hal miatti allergiás vékonybélgyulladás (*enteritis, allergicus 3, ovum, lac, piscis*) (5)
Enteritis allergica propter ovum, lac et piscem (vagy piscim)

13. Torokgyík, szamárköhögés és merevgörcs elleni oltóanyag gyermekek számára (*vaccina, diphtheria, pertussis, tetanus, infans*) (6)
Vaccina contra diphtheriam, pertussim et tetanum pro infantibus

3. Fordítsa latinra a következő receptet a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (26 pont)

Végy!

Tengerihagymából (*Scilla, bulbus*),
Szennalevélből (*Senna, folium*),
Borókaagyóból (*Juniperus, fructus*)
egyenként 10 grammot;
Zsurlófűből (*Equisetum, herba*),
Íglicgyökérből (*Ononidis radix*),
Tarackgyökértörzsből (*Gramen, rhizoma*)
egyenként 15 grammot;
Gyapjas gyöngyajakfűből (*Leonurus, lanatus 3, herba*)
25 grammot

Keverd össze, legyen vizelethajtó teakeverék! (*species, diureticus 3*)

Tedd dobozba!

Jelöld: ...

Recipe!

Scillae bulbi
Sennae folii
Juniperi fructus
ana grammata decem
Equiseti herbae
Ononidis radice
Graminis rhizomatis
ana grammata quindecim
Leonuri lanati herbae
grammata viginti (et) quinque

Misce fiat species diuretica.

Da ad scatulam!

Signa!

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket! (14 pont)

- ad vitr. coll. ampl. **ad vitrum collo amplo = széles szájú (vagy nyakú) üvegbe** (3,5)
- D. ad vitr. gutt. **Da ad vitrum guttatorium = Tedd cseppentős üvegbe!** (3,5)
- Div. in dos. aequ. № XXIX. **Divide in doses aequales numero undetriginta = Oszd 29 db egyenlő adagra** (5,5)
- ad scat. **ad scatulam = dobozba** (1,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (GYTK – 3)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
1. acromion, sinister 3	acromion sinistrum	acromia sinistra
2. albumen, purior 2	albumen purius	albumina puriora
3. appendicitis, acutus 3	appendicitis acuta	appendicitides acutae
4. cortex, cerebralis 2	cortex cerebrialis	cortices cerebrales
5. extensor, brevis 2	extensor brevis	extensores breves
6. fructus, dulcior 2	fructus dulcior	fructus dulciores
7. pilula, antifebrilis 2	pilula antifebrilis	pilulae antifebriles
8. radix, vegetalis 2	radix vegetalis	radices vegetales
9. species, laxans	species laxans	species laxantes
10. ulcus, callosus 3	ulcus callosum	ulcera callosa

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! Ha szükséges, egy szót többször is használjon fel egy feladatban! A kifejezések fordításához számnevekre és a következő prepozíciókra is szüksége lesz: ad, ante, circum, contra, ex, in, intra, post, pro, propter, sub. (80 pont)

- A nyaki idegek betegsége (*morbus, nervus, cervicalis 2*) (2)
Morbus nervorum cervicalium
- A végbél rákja miatt a halál előtt három évvel elvégzett végbél-eltávolítás utáni állapot (*status, proctectomia, carcinoma, rectum, obitus, annus, factus 3*) (10)
Status post proctectomiam propter carcinoma recti ante obitum annis tribus factam
- Antibiotikumok alkalmazása mandula körüli gennyes tályogok gyógyításában (*applicatio, antibioticum, cura, abscessus, purulens, tonsilla*) (7)
Applicatio antibioticorum in cura abscessuum purulentium circum tonsillam
- Citromfű és galagonyatermés magas vérnyomás elleni teakeverékben (*Melissa, folium, Crataegus, fructus, species, hypertonia*) (6)
Melissae folium et Crataegi fructus in specie contra hypertoniam
- Érelmeszesedés elleni teakeverékbe való tarackgyökértörzs 5 grammja és fagyöngy 10 grammja (*gramma, Gramen, rhizoma, Viscum, herba, species, atherosclerosis*) (11)
Grammata quinque Graminis rhizomatis et grammata decem Visci herbae pro specie (vagy ad speciem) contra atherosclerosim
- Főzet és forrázat elkészítése a gyógyszerteráiban (*praeparatio, decoctum, infusum, apotheca*) (4)
Praeparatio decocti et infusi in apotheca
- Gomba elleni Nisztatin kúp külső használatra (*ovulum, Nystatinum, fungus, usus, externus 3*) (6)
Ovulum Nystatini contra fungum ad usum externum
- Infúzióknak, beöntésnek és kúpoknak az alkalmazása (*applicatio, infusio, klyisma, suppositorium*) (3)
Applicatio infusionis, klysmatis et suppositoriorum
- Injekciók ágyék(i csigolyá)ba, vénák belsejébe és bőr alá (*injectio, lumbus, vena, cutis*) (7)
Injectiones in lumbum, intra venas et sub cutim
- Különféle füvekből készített erősítő (tea)keverék (*mixtura, roborans, herba, varius 3, praeparatus 3*) (5)
Mixtura roborans ex herbis variis praeparata

11. Különféle tablettákhoz és pirulákhoz (való) hatóanyagok, segédanyagok és vívőanyagok (*materia, agens, adjuvans, vehiculum, tabuleta, pilula, varius 3*) (8)
Materiae agentes, adjuvantia, vehicula ad tabuletas et pilulas varias (vagy pro tabuletis et pilulis variis)

12. Rosszindulatú jobb oldali petefészekrák (*carcinoma, malignus 3, ovarium, latus, dexter 3*) (4)
Carcinoma malignum ovarii lateris dextri

13. Tömény szeszt és különféle növények drogjait tartalmazó magisztrális orvosság (*medicamentum, magistralis 2, spiritus, concentratus 3, droga, planta, varius 3, continens*) (7)
Medicamentum magistrale spiritum concentratum et drogas plantarum variarum continens

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (25 pont)
Végyl

- Infúzióba való nátrium-kloridból (*natrium, chloratus 3*)
90 centigrammot;
Injekcióba való desztillált vízből
100 milliliterig
Sztearinszappanból (*sapo, stearinum*)
7 grammot;
Bodzavirágból (*Sambucus, flos*)
30 grammot;
Édesgyökérből (*Liquiritia, radix*)
15 grammot;
Kakaóporból (*Cacao, pulvis*)
10 grammot

Recipe

- natrii chlorati pro infusione
centigrammata nonaginta
aquae destillatae (vagy aquae purificatae) pro injectione
ad millilitras centum
saponis stearini
grammata septem
Sambuci floris
grammata triginta
Liquiritiae radices
grammata quindecim
Cacao pulveris
grammata decem

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (15)

- ad man. med. ad manus medici = az orvos kezéhez / kezeihez (2,5)
- ad vitr. gutt. ad vitrum guttatorium = cseppentős üvegbe (2,5)
- d. s. sign. ven. da sub signo veneni = add ki méreg jelzése alatt (4)
- M. f. l. a. ungt. Misce fiat lege artis unguentum = Keverd össze, hogy legyen műszabály szerint kenőcs (5)
- vehic. vehiculum = vívőanyag (1)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5

Latin záróteszt (GYTK – 4)

1. Egyeztesse a melléknevet a főnévvel singularis nominativusban, majd tegye az egész kifejezést pluralis nominativusba! (30 pont)

	sing. nom.	plur. nom.
cortex, crassior 2	cortex crassior	cortices crassiores
facies, lateralis 2	facies lateralis	facies laterales
manus, sinister 3	manus sinistra	manus sinistrae
medicamen, roborans	medicamen roborans	medicamina roborantia
organon, humanus 3	organon humanum	organa humana
pilula, somniferens	pilula somniferens	pilulae somniferentes
radix, vegetalis 2	radix vegetalis	radices vegetales
regio, dorsalis 2	regio dorsalis	regiones dorsales
tumor, maior 2	tumor maior	tumores maiores
vulnus, gravis 2	vulnus grave	vulnera gravia

2. Fordítsa latinra a következő kifejezéseket a megadott szavak felhasználásával! A számneveket nem adtuk meg. Ha szükséges, fokozza a mellékneveket! A következő prepozíciókat használhatja: ad, ante, contra, ex, in, per, post, pro. (67 pont)

- A halál előtt három nappal végzett féregnyúlvány-eltávolítás utáni állapot (*status, appendectomia, obitus, dies, factus 3*) (7)
Status post appendectomiam ante obitum diebus tribus factam
- A lábak tyúkszemére való tapaszok alkalmazása hét napon keresztül (*applicatio, emplastrum, clavus, pes, dies*) (7)
Applicatio emplastrorum ad clavum pedum per dies septem
- A szemfogak körkörös, nedves szuvasodásának gyógyulása utáni állapot (*status, sanatio, caries, circularis 2, humidus 3, dens, caninus 3*) (7)
Status post sanationem cariei circularis humidae dentium caninorum
- Angoszturakéregből készült tinktúra hasmenés ellen (*tinctura, cortex, Angostura, praeparatus 3, diarrhoea*) (6)
Tinctura e cortice Angosturae praeparata contra diarrhoeam
- Belső használatra való, nyugtató csepp készítése belladonnatinktúrából (*praeparatio, gutta, vegetosedativus 3, usus, internus 3, tinctura, Belladonna*) (8)
Praeparatio guttae vegetosedativae ad usum internum e tinctura Belladonnae
- Füstöléshez való, asztma elleni teakeverék (*species, antiasthmaticus 3, fumigatio*) (3)
Species antiasthmatica ad fumigationem
- Gyógyítás lázcsillapító szerek, tisztítószer (= erős hashajtók) és köptető orvosságok segítségével (*sanatio, ops, remedium, antifebrilis 2, purgans, medicamen, expectorans*) (6)
Sanatio ope remedium antifebrilium, purgantium et medicaminum expectorantium
- Izlandi zuzmó és fehérmályvavirág alkalmazása köhögés ellen és hurut kezelésében (*applicatio, lichen, Islandicus 3, flos, Althaea, officinalis 2, tussis, curatio, catarrhus*) (10)
Applicatio Lichenis Islandici et floris Althaeae officinalis contra tussim et in curatione catarrhi
- Izomba adandó injekciók formájában (*forma, injectio, intramuscularis 2*) (4)
In forma injectionum intramuscularium

10. Kálmos gyökértörzsének használata erősítő teakeverékben (*applicatio, rhizoma, Calamus, species, roborans*) (5)

Applicatio rhizomatis Calami in specie roboranti

11. Legyen a műszabály szerint tablettá! (4)

Fiat lege artis tablettá!

3. Fordítsa latinra a következő receptelemeket a FoNo szabályai szerint a megadott szavak felhasználásával! A mértékegységeket és a számokat is írja ki betűvel! Rövidítéseket ne használjon! (37 pont)

Végy!

Szilárd zsírból (*adeps, solidus 3*),
amennyi elegendő, hogy legyen műszabály szerint X kúp (*suppositorium*);

Benzalkoniumos (Fordítsd: ...-mal!) oldat-ból (*solutio*)

20 cl-ig;

Maripen tablettákból

III eredeti dobozt (*scatula, originalis 2*);

Tartósító oldatból (*conservans*)

89 ml-t;

Fehér ürömfűből (*Absinthium, herba*),

Citromfű leveléből (*Melissa, folium*)

18-18 cg-ot

Arabmézga-nyákból (*mucilago, gummi, Arabicus 3*)

300 mg-ot

Recipe

adipis solidi

quantum satis, ut fiant lege artis suppositoria numero decem

solutionis cum benzalkonion

ad centilitras viginti

tablettarum Maripen

scatulas originales numeros tres

solutionis conservantis

millilitras undenonaginta

Absinthii herbae

Melissae folii

ana grammata duodeviginti

mucilaginis gummi Arabici

milligrammata trecenta

4. Írja ki az alábbi gyógyszerészeti rövidítéseket teljes alakban, és fordítsa le őket magyarra! (16 pont)

1. ad sacc. pap. **ad sacculos papyraceos = papírtasakokba** (2,5)

2. D. lag. orig. № IV. **Da lagoenas originales numero quattuor! = Adj ki 4 db gyári palackot!** (5)

3. Det. tal. dos. № I. **Detur talis dosis numero una! = Adasson ki szám szerint 1 ilyen adag!** (4)

4. Div. in dos. aequ. № III. **Divide in doses aequales numero tres! = Oszd szám szerint 3 egyenlő adagra!** (4,5)

Értékelés: 0–75 = 1; 76–90 = 2; 91–112 = 3; 113–134 = 4; 135–150 = 5